

Brukssatsning våren 2022

med Karin Haglund & Jenny Wibäck

I den här studiehandledningen får du en lite närmare presentation av kursens upplägg, samt vår bakgrund. Vi presenterar också våra fyrfota medhjälpare eftersom det är erfarenheterna med dem som ligger till grund för den coaching du får av oss. I slutet av dokumentet beskriver vi hur strukturen i vår Facebook-grupp kommer fungera och det är mycket viktigt att du läser detta, så att vi gemensamt skapar en översiktlig och inspirerande kursmiljö. Veckans uppgifter kommer i regel läggas ut på **torsdagar** före kl. 20.

Vecka	Lydnadsmoment	Specialen	Tävlingspsykologi
37	Skall	Spårutmaning 1	Tävlingsförberedelse 1
38	Inkallning med stå + läggande under gång	Budföring	
39		Uppletandeutmaning 1	Tävlingsförberedelse 2
40	Framförgående / framåtsändande		
41		Spårutmaning 2	Tävlingsförberedelse 3
42	Fritt följ/linförlighet		
43		Uppletandeutmaning 2	
44	Apportering (alla)		
45		Spårutmaning 3	Målsättningsarbete 1
46	Hopp över hinder/ hopp-sitt		
47		Uppletandeutmaning 3	Målsättningsarbete 2
48	Kryp		
49		Spårutmaning 4	Målsättningsarbete 3
50	Platsliggning		
51	Stegen	Uppletandeutmaning 4	
52	Ingen coaching dessa veckor pga julleddighet, men allt material finns självklart tillgängligt så att du kan träna på egen tass!		
1			
2	Uppföljning tidigare moment	Spårutmaning 5	
3	Uppföljning tidigare moment		

Personlig coaching kring träningen inom samtliga lydnadsmoment + budföring

Varje moment presenteras i nytt inlägg (en "tråd") där vi beskriver våra övergripande tankar, illustrerade med filmklipp. Vi föreslår att du inledningsvis tittar igenom hela materialet och därefter - utifrån det du vet om dig själv och din hund - väljer en övning som du provar. Vill du ha coaching kring det du gör så lägger du ut frågor eller korta filmklipp som en kommentar i den aktuella tråden. Vi lotsar dig vidare efter bästa förmåga - och vår

förhoppning är att du under kurstiden hittar de metoder som passar just er, just nu. En del tips kanske du istället lägger i bakfickan och har nytta av till en kommande hund eller till en träningskompis. Ifall du känner att dina utmaningar i ett visst moment inte berörs av kursmaterialet, så beskriver du detta i text eller filmar, så hjälps vi åt därifrån. Det finns också god chans att någon annan har samma frågeställning och att du därigenom kan få idéer och inspiration.

Utmaningar i spår & uppletande, samt övningar i tävlingspsykologi

Dessa inslag är till för att ge idéer och skapa nya tankar för att komma vidare i den egna träningen. Det ingår inte någon personlig coachning kring dessa, men däremot får du så klart ställa frågor kring upplägget om något är oklart.

Du får gärna skriva några rader om din upplevelse av respektive övning i kommentarsfältet och självklart får ni gärna diskutera varandras inlägg. Att sammanfatta skriftligt fyller en stor funktion genom att man medvetandegör sina egna tankar och ställningstaganden. Om du inte vill skriva i gruppen, så skriv gärna i en egen anteckningsbok!

Viktiga hållpunkter för strukturen under kursens gång

För att vi ska kunna använda vår gemensamma tid konstruktivt finns det några övergripande hållpunkter. Det är mycket viktigt att du noggrant läser igenom dessa. Risken är att det annars blir väldigt rörigt och då kan både du och vi missa viktiga detaljer.

Allra sist i detta dokument finns några förtydligande exempel av nedanstående punkter, samt info om hur du redigerar och sparar inlägg.

- Vill du ha feedback kring din träning av lydnadsmomenten så lägger du in din film eller fråga som en **kommentar i aktuell tråd**. (Observera att kursen inte erbjuder personlig coachning kring utmaningarna i spår och uppletande, eller övningarna i tävlingspsykologi. Se mer info kring detta i föregående avsnitt).
- Vi besöker gruppen minst två gånger per vecka och kommer då besvara nytillkomna inlägg. För att fortsätta dialogen använder du också "**svara-knappen**". (Detta är viktigt, så att kurskamraterna har möjligheter att följa dialogen utan att det blir rörigt.)
- Det är självklart enbart positivt att ni kursdeltagare ger tips och idéer till varandra. Detta gör du då genom att trycka på *svara-knappen* för aktuell kommentar. Engagemanget i kurskamraterna är helt valbart och en positiv ton är en självklarhet! Tänk också på att hålla dig till ämnet. Vi hundfolk kan lätt spåna iväg 😊 Det är förstås jätteroligt om kursen leder till nya vänskaper, men ta då hellre varandras kontaktuppgifter och fortsatt konversationer av mer privat karaktär utanför gruppen.

- Vi markerar att vi läst det du skrivit genom att trycka på "gilla-knappen". Du får gärna göra detsamma tillbaka! Att "gilla" ett inlägg här i gruppen behöver alltså inte betyda att man håller med, utan se det istället som en "har läst-knapp" 😊 Den får ni självklart gärna använda även på varandras inlägg.
- Bifoga gärna filmklipp för att förtydliga din fråga. För dessa gäller följande:
  - Ett klipp bör inte vara längre än två minuter. Har du en längre film som är svår att redigera så ange istället tiden för det avsnitt som frågan gäller (tex kan du skriva "se avsnittet 3:40-4:22").
  - Eventuell film ska vara tillgänglig online. (Vi kommer alltså inte ladda ner några filer.) Du kan antingen ladda upp din film i vår grupp eller lämna en länk till Youtube eller dylikt. (Om du väljer att lägga din film som "olistad" på Youtube så är det enbart de som har länken kan se klippet.) På Facebook kan det vara enklare att ladda upp filmer om man har själva Facebook-appen. Vid eventuella problem med att hitta funktionerna kan du också prova att byta webbläsare.
  - Tråden för respektive lydnadsmoment är öppen i fyra veckor. Därefter stängs den för att sedan öppnas igen under kursens sista två veckor. Anledningen till detta är att skapa en struktur där så många som möjligt är engagerade i samma moment, så kursen blir aktiv och levande. (Jämför med en fysisk kurs där man går igenom ett moment per tillfälle.) Att begränsa antalet öppna trådar minskar också risken för att kursinnehållet blir rörigt och oöverskådligt.

Vill du ha svar från specifikt Jenny eller Karin så tagga gärna den instruktören i ditt inlägg. Skulle du uppleva att vi missat ditt inlägg så tveka inte att hojta till. Vi eftersträvar självklart att fördela tiden rättvist mellan er som väljer att nyttja möjligheten för coachning.

Lite om bakgrunden till vårt samarbete & hur du kan tänka kring olika tips!

Våren 2020 träffades vi på Lunds BK som instruktörer på deras lydnadsläger och vi upptäckte då att vi har mycket gemensamt. Framförallt delar vi en grundinställning till hundträning, som bygger på att vara schysst och respektera individen. Vi delar också värderingar kring hur vi vill leva med våra hundar och vilken hundhållning vi vill ha. Detta motiverade oss att skapa ett gemensamt kursupplägg.

Vi har inte hunnit tränat så mycket ihop och har olika bakgrunder inom hunderiet. Detta gör att du kan få många infallsvinklar på varje moment och flera sätt att lösa saker på. Se upplägget som ett smörgåsbord, där du själv får ta ställning och känna efter vad du tror kan passa just dig och din hund. Denna förmåga är viktig att stärka – och det är en tränings sak i sig! Alla år med alla olika hundindivider har lärt oss att det aldrig finns en färdig väg. Det handlar istället om att våga prova sig fram tills man hittar rätt.

I de tips vi sammanställt i grundmaterialet så har vi var och en utgått från de huvudtankar vi brukar presentera under kurser. När vi coachar er är det mycket möjligt att vi kommer in på helt andra lösningar - och det finns också risk att det vi säger kan upplevas motsägelsefullt. Varje metod har sina kvaliteter och sina bieffekter. Det vi båda är noga med är att hålla fast vid vår etiska referensram som styr hur vi vill bemöta hundar, men inom den ramen finns massor med roliga - och olika - tekniska lösningar.

En annan gemensam nämnare är att vi hellre eftersträvar en glad och sund 8:a eller 9:a som sitter när det verkligen gäller, istället för att träna ihjäl oss (eller hundarna) för 10:an.

Mer om Karins bakgrund inom bruksträning

Jag har tävlat bruks sedan 1998 och har tagit 4 hundar till elit klass i spår, varav tre har tagit cert och en av dem har tävlat på SM och NM. Förutom det så har jag startat på SM för patrullhundar 6 gånger och inom Försvarsmakten så jobbar man med en hel del andra svårigheter i spåret än man gör inom SBK. Mina två första tävlingshundar, och som också var tjänstehundar, var hoffar. Jag brukar säga att det var de som lärde mig att träna hund. Jag fick inte så mycket gratis och de tänker mycket själva – en utmaning helt klart! De lärde mig vikten av kvalitet i träningen.

Mina änglahundar har spelat en viktig del i mitt hunderi. Laser (th) var min första riktiga tävlingshund. Vi tog oss till elit spår, elit lydnad och högre sök bl a. Zac (tv) var hans barnbarn och med honom tog jag mitt livs första cert. Dessa hundar är mina största läromästare när det kommer till hundträning.

Jag är ganska nördig på att använda belöningsignal för att göra tydligt för hunden vilket beteende jag vill ha, tycker att det är här en avgörande skillnad. Mycket av min träning går ut på att ha så lite hjälper som möjligt utan att hellre forma fram det beteende jag vill ha. Jag upplevde nämligen att hoffarna inte tog med sig beteendet när man tog bort hjälperna, eller retningarna, och därför fick jag tänka om. Så idag försöker jag få hunden att bli medveten om sitt beteende och sedan forma det som jag vill ha det och sedan sätta in det i momentet.

Jag tänker också att ju fler olika håll jag kan närma mig ett moment på, desto säkrare blir min hund. Det kommer ni se i t ex inkallningen och apporteringarna. Jag vill att hunden ska ha kunskap om momenten så min utgångspunkt är att LÄRA dem, inte lura. Lyckas jag med det så behöver jag inte träna så mycket när de väl lärt sig, vilket också var bra på ena hoffarna och en av mina goldisar som inte tyckte att lydnad varit det roligaste man kan ägna sig åt. Men eftersom vi inte behövt traggla och nöta så har de med tiden börjat tycka att det är riktigt roligt. Jag vill heller inte behöva reparera mina moment efter varje tävling utan tänker att min träning ska ge dem stabila moment och bra kunskaper som gör att momentet ser likadant ut nästa gång också.

Det gör inget att det tar lite tid, det lönar sig på sikt! 😊

Mer om Jennys bakgrund inom bruksträning

Jag började med bruks 1999 tillsammans med kelpien Mimmi. (Innan dess hade jag tränat och tävlat elitlydnad med min keeshond som var min första hund) Mimmi var rolig, galen och en stor utmaning. Hon älskade att springa mer än att leta, stod på bakbenen i spårvinklarna och slog ut två tänder på tungapporten. Vi tränade för ett brukschampionat, men föll på målsnöret med 0,75 poäng från det tredje certet. Vi tävlade parallellt mycket lydnad och kvalade in till SM. Vi hade också förmånen att delta på ungdoms-SM i spår där vi tog silver. Mimmi var intensiv in i det sista och blev 14,5 år.

Hundintresset smittade av sig på min sambo och working kelpien I-or blev hans läromästare. De tävlade spår, med ett cert som bästa resultat. Vi brukar skoja om att detta tillsammans med Mimmis två cert i alla fall ger ett familjchampionat 😊 I-or levde upp till sitt namn och tog sällan i mer än vad som behövdes. Han lärde oss mycket om uppvärmning, kriteriesättning och vikten av att göra sin egen grej. I-or blev godkänd vallhund och tävlade två lydnads-SM; ett med husse och ett med mig. En trygg och snäll hund som är djupt saknad sedan han tassade vidare vid 13 års ålder.

Mimmis efterträdare blev en malle-valp som vi tog hand om av en slump. Han var en fantastisk spårhund men blev bara 2 år. Sorgen var brutal och jag hade svårt att hitta tillbaka till motivationen. Efter ett år lät jag mig övertalas till en ny hund och fick I-ors brorson Rudolf. Tyvärr har han en del rädslor, bl.a. för skott och andra hundar, så brukstävlande blev aldrig aktuellt, men han har lärt mig mycket på andra sätt.

Under tiden hade vi skaffat egna får och vallningsträningen tillgodosåg hundarnas arbetsbehov. Jag märkte dock att jag saknade brukset för mig egen skull, framförallt tävlingsäventyren. Lösningen blev att jag lånade I-or och på vår sista tävling var han 10 år och gjorde då sin bästa brukslydnad någonsin. Jag tror att en styrkorna i mitt träningsätt är att hundarna gillar träning & tävling mer och mer. Vi blir inte sämre av att tävla, trots att vi tävlar mycket!

För mig är all träning en pågående process och jag tänker aldrig att något blir "klart". Jag föredrar att tänka samspel framför "dressyr" och gillar att hitta små hjälper för att sätta saker när det verkligen gäller. För att ta reda på vad hunden tycker går jag ofta från helhet till detalj och är orädd för att prova mig fram. Det värsta som kan hända om något blir tokigt är att vi får träna lite mer – och det gör inget, för det är ju det bästa vi vet! 😊 Har också varit aktiv som lydnadsdomare i ett tiotal år och fått äran att döma både SM och NM.

Våra medarbetare i filmklippen

För att det ska bli enklare att hänga med i resonemang och metodval i de filmklipp som hör till respektive lydnadsmoment, följer här en kort presentation av våra nuvarande hundar, som assisterat oss i inspelningarna.

Karins filmassistenter

Arn 11,5 år, anser att han är den stora stjärnan i den här kursen och borde fått mycket mer utrymme. Kanske med all rätt då han har närmare 20 cert i spår, 3 SM-starter och 1 NM bakom sig.

Grip 6 år – skulle ju bli jakthund! Men när Arn skadade sig för 4 år sedan så fick även han bli bruks- och lydnadshund och är numer spår-champion. Han har även kvalat till SM i spår 2022. Han är en helt annan sort än Arn och han lär mig många nya saker.

Äss 3 år – har just startat sin brukskarriär. Under hösten - 21 har han startat i appell och lägre spår så numer är han en högre hund. Han får dock stå för inläringen i de flesta moment.

Jennys filmassistenter

Pingu 9 år är en fantastisk träningskompis och kollega, som älskar att få assistera! Med husse tävlar hon högsta klassen i vallning, men vi hittar inte samma självständighet och avståndsarbete i brukset. Uppflyttningen från lägre, där vi hade fullt på spåret, kändes därför som en större bedrift än våra fem SM-kval i lydnad. När vi tävlade högre bjöd Pingu ett fint fritt följ mitt i spåret och jag bestämde mig då för att lägga vår resterande tid på det hon helst vill göra. Vi började då med Heelwork to music och där kan delar av bruksmomenten vävas in litegrand 😊 2021 tävlade vi SM med en 5:e placering som resultat.

Rudolf (Ruffe) somnade in hösten 21, 13 år gammal. Ruffe har hjälpt mig med brukslydnad i kompetensutvecklingssyfte. Han har också lärt mig mycket om störningshantering och att omvärdera målsättningar. Ruffe tävlade upp till elitlydnad och IK1 i vallning.

Gnutten, 3 år, älskade skogsarbete. Hon hade en tuff start i livet med flera sjukdomar och avled i mars 22 pga cancer. Vi hann göra en appellstart i spår. Det blev en minnesvärd dag, med uppflyttning. En liten tröst i sorgen är att en del av henne lever vidare i denna kurs.

Kessie, 1,5 år (working kelpie) kom till oss som omplaceringshund i april 22. Vi håller på att lära känna varandra och kanske dyker hon upp i något filmklipp framöver!

HITTA RÄTT BLAND FUNKTIONERNA I FACEBOOK-GRUPPEN!

Viktigast är att du håller koll på om du ska *kommentera* eller *svara*:

Varje uppgift kommer få en egen "tråd", dvs skrivs in som ett nytt inlägg här i gruppen.

The screenshot shows a Facebook interface with two columns: 'Gilla' and 'Kommentera'. Below these are four comment bubbles from Jenny Lyckagård. Each bubble contains text explaining how to interact with the post and includes buttons for 'Alldeles nyss', 'Gilla', 'Svara', and 'Mer'.

Gilla **Kommentera**

Jenny Lyckagård
Du lämnar in ditt svar på uppgiften som en "kommentar" i den aktuella tråden.
Alldeles nyss Gilla Svara Mer

Jenny Lyckagård
Jag återkopplar till dig genom att "svara" på din kommentar.
Alldeles nyss Gilla Svara Mer

Jenny Lyckagård
Om du vill fortsätta denna dialog så väljer även du att trycka på "svara".
Alldeles nyss Gilla Svara Mer

Jenny Lyckagård
Ni använder även svara-knappen i de fall ni vill knyta an till varandras inlämningar.
Alldeles nyss Gilla Svara Mer

Du kan alltid ändra (eller ta bort) det du har skrivit:

The screenshot shows a comment from Jenny Lyckagård with the text: 'Om du vill ändra på något du skrivit så väljer du knappen "mer" och du får då fram alternativet "redigera".' Below the comment are buttons for 'Alldeles nyss', 'Gilla', 'Svara', and 'Mer'. At the bottom, there are three buttons: 'Kommentera', 'Redigera', and 'Ta bort'.

Jenny Lyckagård
Om du vill ändra på något du skrivit så väljer du knappen "mer" och du får då fram alternativet "redigera".
Alldeles nyss Gilla Svara Mer

Kommentera Redigera Ta bort

Hittar du inte "mer-knappen", så finns där en annan funktion för att redigera eller ta bort:

Facebooks funktioner kan se lite olika ut, beroende på om du har mobil- eller datorvy. Redigeringsfunktionen kan ibland hittas genom att långsamt leta med muspekaren till höger om aktuell kommentar. I vissa webbläsare har den symbolen tre punkter: . . . Klickar du på punkterna får du fram alternativen "redigera eller ta bort detta".

Slå på aviseringar

Genom funktionen "Ändra aviseringar" kan du själv välja ifall du vill ha aviseringar om nya inlägg.

Facebook-appen kan göra det enklare att lägga ut filmer

Du lägger ut filmer genom att trycka på den lilla kameran i kommentarsfältet. Om du inte hittar dina videoklipp den vägen så prova att ladda ner Facebook-appen, som gör fler funktioner tillgängliga.

Kom ihåg att spara det du vill behålla!

Ett enkelt sätt är så kallade skärmdumpar. Genom att googla på skärmdump eller screenshot kan du hitta information om hur man gör från just din telefon, paddd eller dator. När kursen är avslutad kommer gruppen att stängas ner.